

Nyheter om EMU

NYHETSBREV FRÅN FOLKRÖRELSEN NEJ TILL EU ■ 15 MAJ 2003

Försöker Fackliga röster för Europa vilseleda väljarna?

"Med EMU ökar det politiska inflytandet på marknadens bekostnad. Det är ett strakt vänsterargument", säger Stefan Löfven, vice ordförande i Metall och ordförande i Fackliga röster för Europa. "Idag styr marknaden över ränta och valuta. Jag är förvånad att de som säger sig vara vänster och mot EMU förvarar marknadens starka inflytande." (LO-tidningen 9 maj 2003) Resonemanget är märkligt på många sätt. För det första är det dunkelt vad han menar med att marknaden styr över den svenska räntan. Det är ju riksbanken, närmare bestämt dess direktion, som sätter styr-räntan (reporäntan) vilken i sin tur påverkar marknadsräntorna. Möjligen menar Löfven att riksbanken fungerar odemokratiskt, i det att det är politiskt oberoende byråkrater och inte politiskt förtroendevalda som avgör räntenivån. I så fall är det inte svårt att hålla med. Men saken är ju den att penningpolitiken har avdemokratiserats som ett viktigt led i anpassningen till EMU! Det var på regeringen Perssons förslag som riksdagen (socialdemokraterna tillsammans med de borgerliga partierna) 1998 beslöt att riksbanken skulle göras oåtkomlig för politiskt inflytande och att den enväldiga riksbanksdirektionens viktigaste uppgift är att bekämpa inflationen. Att det är marknaden som styr den svenska valutan är korrekt. Ända sedan kronan i november 1992 frigjordes från kopplingen till ecun (eurons föregångare) har kronan haft en flytande växlingskurs. Det betyder att det är tillgång och efterfrågan på valuta-marknaden som från dag till dag, från timma till timma bestämmer kronkursen. Denna regim har både fördelar och nackdelar. I stort sett hela ekonomikåren är överens om att det senaste decenniets valutapolitik har varit till fördel för Sverige. Och i stort sett ingen vill idag försvara det "ekonomisk-politiska fiasko" (Affärsvärlden) som ecu-kopplingen innebar. Men visst kan man som demokrat tycka att det vore lämpligt med ett större mått av politisk styrning av växelkursen för att till exempel vid ekonomiska kriser kunna bedriva en mer expansiv valutapolitik. Men

det skulle förutsätta att vi återinför någon form av valutaregleringar, dvs. begränsningar av kapitalets rörlighet. Idag råder det gränslös frihet för kapitalet. Orsaken är att Sverige i anpassning till EU och EMU har avskaffat alla regleringar av valuta- och kreditmarknaderna! För det andra är påståendet att "EMU ökar det politiska inflytandet på marknadens bekostnad" helt felaktigt. Upp till bevis, Fackliga röster för Europa! På vilket sätt ökar det politiska inflytandet? På vilket sätt minskar marknadens inflytande? Saken är den att om vi går med i EMU så är det inte riksbanken som bestämmer räntan, utan den europeiska centralbanken i Frankfurt. ECB har exakt samma nyliberala konstruktion som den svenska riksbanken. Den är oberoende (artikel 108 i EG-fördraget) och uppdraget är att bekämpa inflationen (artikel 105 i EG-fördraget). Hur kan Löfven då påstå att det politiska inflytandet över räntan ökar om Sverige går med i EMU? Det är nonsens. Det är den europeiska

centralbanken som utan politisk styrning eller demokratisk kontroll enväldigt sköter penningpolitiken i EMU-området. Däremot medför en svensk EMU-anslutning att vi påtvingas en räntepolitik som är mer åtstramande än den svenska riksbankens och som inte är utformad efter den ekonomiska situationen i Sverige. Hur är det då med valutan? Innebär ett medlemskap i EMU "ökat politiskt inflytande på marknadens bekostnad" över valuta-politiken som Löfven påstår? Nej! Helt enkelt därför att euron, precis som kronan, har en flytande växelkurs i förhållande till alla andra valutor. Det är tillgång och efterfrågan på marknaden som bestämmer eurons värde. Några möjligheter till politisk styrning (devalveringar eller revalveringar) av euron finns följaktligen inte. Hur kan Löfven då påstå att det politiska inflytandet över valutan ökar om Sverige går med i EMU? Beror det på okunskap eller är det ett medvetet försök att vilseleda väljarna inför höstens folkomröstning?

Kritiska röster om EMU

Folkhälsominister Morgan Johansson säger nej till EMU

Nu går också Morgan Johansson ut på nej-sidan och därmed visar han att man som ledande socialdemokrat visst kan uttala sig om EMU. Fem ministrar i regeringen säger nej till EMU. Dessa är Leif Pagrotsky, Margareta Winberg, Marita Ulvskog, Lena Sommestad samt senast i raden, Morgan Johansson. – Jag kommer att rösta nej, sade han och bekräftar att det är en inställning han håller fast vid. Att Morgan Johansson är motståndare till EMU är känt sedan länge även om han hållit en lägre profil sedan han blev minister. Han var i början av 1990-talet en av de i socialdemokratiska student- och ungdomsförbundet som hårdast drev att Sverige skulle gå med i EU. EMU var

han dock motståndare till på grund av hans europaengagemang, med uttalanden som att "vi bör säga nej för Europas skull, av kärlek till EU-projektet." Hans engagemang har inte minskat, men nu fokuserar han framförallt på de ekonomiska aspekterna. – ECB har ännu inte visat att man kan föra en penningpolitik som är lämplig för hela Europa. Riskerna med att gå med är därför allt för stora. Och argumenten om att Sveriges borde gå med för att påverka avfärdar han: – Möjligheterna att påverka är nog väldigt små, säger han. – Det som gjorde att Sverige kunde resa sig var, förutom budgetsaneringen, den flytande valutan.

Oblygt röstfiskande

Statsminister Göran Persson ägnade hela sitt förstamajtal åt att propagera för eurons ekonomiska fördelar och han var inte oblyg i sina vädjanden. En EMU-anslutning ger högre tillväxt och mer pengar till välfärden. En EMU-anslutning gör att vi skulle kunna betala de strejkande kommunalarna bättre löner. En EMU-anslutning gör att en så illa åtgången kommun som Katrineholm skulle kunna få en bättre ekonomi. En EMU-anslutning gör till och med att vi skulle kunna få de finska villaräntorna, och statsministern menade att en svensk villaägare borde kunna göra något bättre för sina pengar än att betala dyra lånekostnader.

Göran Persson borde läsa regeringens egen EMU-utredning. Den vederlägger alla de "ekonomiska fördelar" som statsministern använder för att locka väljarna att rösta ja den 14 september. EMU-utredningens ordförande, professorn i nationalekonomi Lars Calmfors, säger så här: "Ekonomiskt sett kommer vi kanske att klara oss alldeles utmärkt, kanske något bättre än om vi går med." (Svenska Dagbladet 17/1 2003)

Fem av sex s-borgarråd tveksamma till EMU

Regeringen kräver rättning i leden när det gäller ja till EMU. Men i Stockholm har den svårt att få med sig sina ledande representanter. Bara ett av sex borgarråd, Erik Nilsson, säger ja idag, visar en rundringning som Svenska Dagbladet gjort. Finansborgarrådet Annika Billström är en av de tvekan. "Jag är uppriktigt osäker", säger hon.

Men gatu- och fastighetsborgarrådet Roger Mogert är bestämd, han sitter i den lokala styrelsen för Socialdemokrater mot EMU.

Ökat EMU-motstånd

Motståndet mot EMU ökar alltmer, enligt TT. Det visar den månatliga mätning som Sifo gör på uppdrag av TT. Undersökningen utfördes under perioden 22-24 april och frågan som ställdes var: "I den kommande folkomröstningen ställs frågan Anser du att Sverige skall införa euron som valuta? Om det vore folkomröstning i dag skulle du då rösta ja eller nej?"

34 procent av de tillfrågade svarar ja medan hela 50 procent i dag svarar nej. Vid motsvarande undersökning under mars månad svarade 39 procent ja och 46 procent. Bland borgerliga är förändringen stor jämfört med marsmätningen. Då var 55 procent för och 35 procent mot. Nu väger det jämt mellan ja eller nej. 43 procent är

för och lika stor andel mot.

Ett skäl till varför nejsidan ökat inom borgerligheten är att motståndet, enligt mätningen, är starkt inom kristdemokraterna och centern. Inom moderaterna och folkpartiet råder fortfarande klar övertikt jämförd, trots att motståndet ökat något även där.

Moderater säger nej till EMU

Fria Moderata Studentförbundet med cirka 5.500 medlemmar säger nej till EU:s valutaunion EMU. Beslutet togs vid förbundets årsmöte första helgen i maj. – Detta är ytterligare ett tecken på det allt mer utbredda EMU-motståndet inom moderaterna, säger Margit Gennser, ordförande för Medborgare mot EMU och tidigare moderat riksdagsledamot. – Vi kontaktas dagligen av moderater som är missnöjda med den EMU-vänliga partilinjén, säger Margit Gennser.

Militärt samarbete kompletterar EMU

Frankrike, Tyskland, Belgien och Luxemburg, som samtliga motsatte sig Irakkriget, har beslutat att starta ett eget militärt samarbete inom EU som motvikt till Nato, som domineras av USA.

De fyra ländernas ledare träffades i Bryssel den 29 april på inbjudan av den liberale belgiske premiärministern Guy Verhofstadt. Mötet sågs med mycket oblika ögon av regeringarna i London och Washington. Utrikesminister Anna Lindh har också kritiserat initiativet.

I ett särskilt förslag skisserar de fyra EU-ledarna på hur de tänker sig EU:s framtida försvarssamarbete. De vill skriva in i EU:s grundlag att målet ska vara en gemensam europeisk säkerhets- och försvarsunion. – Det vore ett värdigt komplement till den gigant som den ekonomiska unionen, EMU, utgör idag, menade Jacques Chirac.

Lägre tillväxt i eurozonen

Internationella Valutafondens sammanställning av läget i världsekonomin visar att länderna i eurozonen återhämtar sig långsammare än väntat. Flera av de största länderna – som Tyskland, Frankrike och Italien – har svag tillväxt och växande budgetunderskott. Däremot kan Sverige, Danmark och Storbritannien visa upp bättre tillväxtsiffror jämfört med EMU-länderna. Att tillämpa en gemensam penningpolitik på länder med skilda behov och tvinga svaga ekonomier att tillämpa en stam finanspolitik visar sig inte vara särskilt lyckat. EMU-medlemskapet gör det svårare för länder att

"Regeringen har inte tagit ställning i EMU-frågan. Istället är det folkomröstningen den 14 september som ska avgöra om Sverige ska införa euron eller ej. Om du vill ha svar på frågor om olika argument för och emot ett införande av euron bör du vända dig till någon av kampanjorganisationerna."
Finansdepartementets hemsida, 3 maj 2003

ta sig ur en ekonomisk kris. Det är inte heller en hävstång för länder med starkare ekonomier.

Exporten ökade i mars

Värdet av Sveriges varuexport uppgick under mars till 73,2 miljarder kronor. Varuimporten uppgick till 60,9 miljarder kronor. Det ger ett handelsnetto på 12,3 miljarder kronor för mars. Värdet på varuexporten har ökat med 5 procent jämfört med samma månad 2002 medan varuimporten har ökat med 8 procent jämfört med mars 2002.

Svensk Handel lovar prisstopp

Inför ett eventuellt inträde i EMU lovar nu Svensk Handel och Sveriges Hotell- och restaurangföretagare två månaders frysta priser vid en övergång till euro i januari 2006.

- Vi vill skingra oron för att det blir prishöjningar i Sverige, säger Dag Klackenborg, vd för Svensk Handel, till Dagens Industri. Dessutom lovar organisationerna dubbel prismärkning.

Ingen ändring av budgetpakten

EU:s regler för budgetunderskott är tillräckligt flexibla för att tillåta medlemsstaterna att hantera en minskad ekonomisk tillväxt och reglerna behöver inte ändras. Det sa ECB:s vicepresident Lucas Papademos i början av maj rapporterar Bloomberg News.

– Det är inte tillrådligt att ändra eller speciellt försvaga spelreglerna när deltagarna precis har börjat spela.